

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT

Posuzování dotačních reforem prostřednictvím databází: Identifikace environmentálně škodlivých dotací v České republice

Mgr. Volodymyr Svirskyi, Ph.D. ¹, JUDr. et Mgr. Vojtěch Máca Ph.D. ²,

Klára Školníková, M.A. ¹, Ing. Lucie Svobodová, Ph.D. ¹

¹ Česká informační agentura životního prostředí,

² Univerzita Karlova, Centrum pro otázky životního prostředí

Číslo a název projektu: SS04030013 Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA)

Program: Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí – Prostředí pro život

Klíčová slova: Environmentálně škodlivé dotace (EHS), hodnocení založené na databázích, dopad na životní prostředí, průkaz EHS, identifikace dotací.

Reforma environmentálně škodlivých dotací (EHS) má pro členské státy EU zásadní význam. Tato studie se zaměřuje na komplikovaný proces rozpoznávání a identifikace EHS a představuje hodnocení reformy EHS pomocí databází. Zabývá se teoretickými aspekty a různorodými metodikami pro definování EHS, stanovuje jejich hranice a zdůrazňuje klíčový koncept škody na životním prostředí jako referenční hodnotu.

Cílem tohoto výzkumu je objasnit hodnocení EHS pomocí databází jako první krok k jejich postupnému vyřazení. Studie využívá údaje z mezinárodních zpráv EU, OECD, MME, zprávy od nevládních organizací a environmentálních think-tanků, spolu s rozhovory s odborníky. Identifikuje 15 případů EHS v České republice, z nichž značná část souvisí s podporou fosilních paliv. Mezi hlavní mechanismy EHS patří osvobození od spotřební daně, snížené sazby spotřební daně, vrácení daně a daňové úlevy. V českém kontextu zahrnují EHS využití energetických produktů a elektřiny v různých oblastech, včetně dopravy, průmyslových procesů, zemědělství a využití v domácnosti.

Kromě toho výzkum představuje analytický rámec pro identifikaci EHS a stanovuje kritéria pro klasifikaci EHS v databázi. Dále rozvíjí koncept identifikační karty EHS (metadat), která slouží jako klíčový nástroj pro pochopení ekonomických, environmentálních a dalších dopadů dotací s cílem identifikovat potenciální kandidáty na postupné vyřazování.

Výsledky výzkumu zdůrazňují naléhavou potřebu rozvoje statistiky environmentálních dotací se zvláštním důrazem na sestavování souborů údajů o EHS. Tyto iniciativy usnadňují vytváření standardizovaných dat, umožňují také robustní srovnání mezi jednotlivými členskými státy EU a v ideálním případě také koordinované postupné vyřazování.